

Műsorajánlat

1994. febr. 7 — febr. 13 -ig

Rádió

Kossuth _____ Petőfi

H 15.05 Nyitnikék

K

Sz 16.20 Házimuzsika

Cs

18.00 Észkerék

P

18.00 Kölyökrádió

Szo. 15.35 Előhang

V

8.05 Világvándora
királyfi

Televízió

TV 1 _____ TV 2

H 18.25 Zenelánc

K

16.20 Kölcsönkapott
Föld

Sz

Cs

P

16.55 Ember és zene

Szo.

15.55 Téli olimpia

V 11.30 Téli

Cimbora-tábor

Muszorgszkij: Egy kiállítás képei

Muszorgszkijt elhunyt festő-építész barátjának, Hartmannak festményei ihlették a zongoradarab megírására.

Hartmann festményei azóta már a feledés homályába tűntek, de a zenemű, amely az egykori kiállítás hatására készült, azóta is él.

A zongoramű 10 tételből áll, valamennyi egy-egy festmény címét viseli s annak hangulatát fejezi ki.

A tételeket a Promenade (séta-téma, szemlélődés a kiállítás képei között) köti össze.

Muszorgszkij zongoraművét a századfordulón élt francia zeneszerző Ravel hangszerelte szimfónikus zenekarra.

1. GNÓM — nyomorék lábú gonosz törpét ábrázol.
2. ÓDON VÁRKASTÉLY — trubadúr dallam idézi a régi kor hangulatát.

3. TUILEIRÁK KERTJE — (tüllériák) Párizs parkjában gyerekek játszanak.

4. BYDLO (Ökrös szekér) — rossz úton ökrök vonszolnak egy hatalmas fakerekű szekeret.

5. CSIBÉK TÁNCA — a tojásból kikelő csibék első, botladozó lépései.

6. A GAZDAG ÉS A SZEGÉNY — a kölcsönért könyörgő szegény és a gögös gazdag képe.

7. LIMOGEI (Limóze) PIAC — asszonyok veszekedése, piaci nyüzsgés.

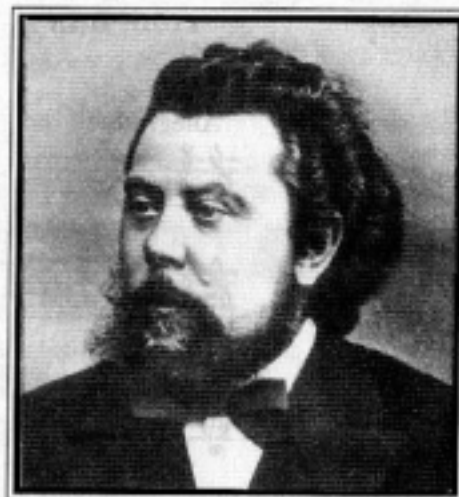
8. KATAKOMBÁK — a régi Róma föld alatti folyosói. Ide temetkeztek az első keresztények.

9. BABA-YAGA KUNYHÓJA — az orosz népmese félelmetes boszorkánya.

10. A KJJEVI NAGYKAPU — hagymakupolás, hatalmas kapu.

AZ OROSHÁZI III.SZ ÁLTALÁNOS ISKOLA

ZENEI TAGOZATÁNAK MINTALAPJA

MOGYESZT PETROVICS
MUSZORGSZKIJ
1839.MÁRC.21 — 1881.FEBR.16.

A hét zeneszerzője:
**MOGYESZT PETROVICS
MUSZORGSZKIJ**

Mogyeszt Petrovics Muszorgszkij

Orosz zeneszerző, a 19. század kiemelkedő jelentőségű alkotója, 1839. március 21-én **Karevo** faluban született.

Első nevelője a „*Dadus*” volt, aki az orosz nép csodálatos dallamaira és gazdag mesekincsére tanította.

9 éves korában már kítűnő zongorajátékos, de apja — az akkori nemesség szokása szerint — katonaiskolába adta; el sem tudta képzelni, hogy egy nemesember fia muzsikával, művészettel keresse meg a kenyerét.

Muszorgszkij 13 éves, mikor a cári gárda tisztiiskolájába kerül. A katonai studiumok mellett szorgalmasan tanulmányozza a klasszikus zeneköltők mesterműveit, és zongorajátékát is továbbfejleszti.

Később megismerkedik *Borogyinnal*, a tudós orvos-kémikussal, aki maga is zenei tanulmányokkal foglalkozik, majd Dargomizsszkij társaságába kerül, aki ebben az időben már az orosz zene úttörő mestereként ismert.

Midőn a gárdaczredet vidékre helyezik, *Muszorgszkijnak* le kellene mondania zenei tanulmányairól. A fiatal gárdatiszt merész lépésre határozza magát: lemond tisztí rangjáról és kilép a hadseregből.

E pillanattól kemény küzdelmet folytat; a kenyérért is harcol és a forradalmian új művészeti elvekért.

Célja, hogy a muzsika ne üres játék legyen csupán, hanem hatalmas tükre az életnek. Hamarosan felsorakoznak mellette az orosz zeneélet legkiválóbbjai: **Rimszkij-Korszakov, Borogyin, Balakirev, Kjuj.** A

kortársak és a zenetörténet „*ötök*”-nek, vagy „*hatalmasok*”-nak nevezi ezt a csoportot.

Muszorgszkij első nagy dalműve megírásakor a forradalmár költőhöz, *Puskinhoz* fordult ihletért.

A *Borisz Godunov* című népdráma témáját dolgozza fel első operájában.

Művében a főnemeselek hatalomvágyát mutatja be, s a cári uralom kegyetlenkedéseiről rántja le a leplet.

Muszorgszkij a *Borisz Godunov* bemutatója után még egész sor mesterművet alkotott.

Igy:

a Hovanscsinát

a Szorocsinci vásárt

a „Gyermekszoba dalai”-t.

1881 február 16-án halt meg Szent-péterváron.

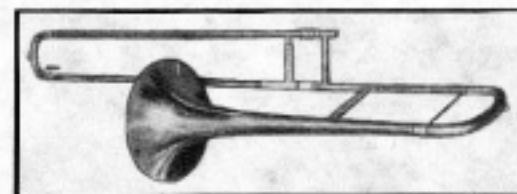

Színpadij jelenet a Hovanscsina c. operából

A harsona

A 16. század óta ismert rézfúvós hangszer. Fő jellegzetessége U-alakú tolócsöve, amelyet a játékos jobb kezével mozgat.

Szólóhangszerként ritkán használják.

Harsona (pozán)

Zenei rejtvény
Mit jelent a Requiem? Ki írt Requiemet?

A nagy orosz festő Rjepin, a halálosan beteg Muszorgszkijről festette híres képét, néhány nappal a zeneszerző halála előtt.